
SYSTEM
Prawa Procesowego Cywilnego

Redaktor Naczelny
Tadeusz Ereciński

**POSTĘPOWANIE
ZABEZPIECZAJĄCE**

Redakcja naukowa
Andrzej Jakubecki

V

SYSTEM
Prawa Procesowego Cywilnego

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

SYSTEM

Prawa Procesowego Cywilnego

Redaktor Naczelny Tadeusz Ereciński

Członkowie Rady Programowej

prof. dr hab. Sławomir Cieślak, prof. dr hab. Tadeusz Ereciński,
dr hab. Paweł Grzegorzczak, sędzia SN Jacek Gudowski,
prof. dr hab. Andrzej Jakubecki, prof. dr hab. Janusz Jankowski,
prof. dr hab. Kazimierz Lubiński, prof. dr hab. Andrzej Marciniak,
prof. dr hab. Karol Weitz, prof. dr hab. Tadeusz Wiśniewski,
prof. dr hab. Feliks Zedler, dr hab. Andrzej Zieliński

- Tom I. Zagadnienia ogólne**
Paweł Grzegorzczak, Karol Weitz
- Tom II. Postępowanie procesowe przed sądem pierwszej instancji**
Karol Weitz (cz. 1), Tadeusz Wiśniewski (cz. 2),
Sławomir Cieślak (cz. 3)
- Tom III. Środki zaskarżenia** Jacek Gudowski
- Tom IV. Postępowanie nieprocesowe** Kazimierz Lubiński
- Tom V. Postępowanie zabezpieczające** Andrzej Jakubecki
- Tom VI. Postępowanie egzekucyjne** Andrzej Jakubecki
- Tom VII. Międzynarodowe i europejskie prawo procesowe cywilne**
Paweł Grzegorzczak, Karol Weitz

POSTĘPOWANIE ZABEZPIECZAJĄCE

Redakcja naukowa
Andrzej Jakubecki

Autorzy:
Andrzej Jakubecki, Marcin Walasik

V

Poszczególne działy tomu V napisali:

Andrzej Jakubecki	rozdziały 1–4, rozdział 6 pkt 1, rozdział 6 pkt 3
--------------------------	--

Marcin Walasik	rozdział 5, rozdział 6 pkt 2, rozdziały 7–9
-----------------------	---

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	11
Wykaz podstawowej literatury podawanej wyłącznie w zapisie skróconym	16
ROZDZIAŁ 1. Pojęcie, cele i funkcja postępowania zabezpieczającego	23
1. Uwagi wstępne	27
2. Tymczasowa ochrona prawna	29
3. Postępowanie zabezpieczające jako przejaw tymczasowej ochrony prawnej (cele postępowania zabezpieczającego)	35
4. Funkcja postępowania zabezpieczającego	71
ROZDZIAŁ 2. Charakter prawny, zasady i przesłanki postępowania zabezpieczającego	79
1. Charakter prawny postępowania zabezpieczającego	84
2. Zasady postępowania zabezpieczającego	94
3. Przesłanki postępowania zabezpieczającego	109
3.1. Przesłanki procesowe w postępowaniu zabezpieczającym a podstawy zabezpieczenia	109
3.2. Dopuszczalność drogi sądowej i drogi postępowania przed sądem polubownym	117
3.3. Jurysdykcja krajowa i immunitet sądowy	121
3.4. Zdolność sądowa, zdolność procesowa, brak w składzie organu jednostki organizacyjnej	132
3.5. Zawisłość sporu	135
3.6. Powaga rzeczy osądzonej	142
ROZDZIAŁ 3. Postępowanie zabezpieczające a inne przejawy tymczasowej ochrony prawnej	144
1. Uwagi wstępne	149
2. Zabezpieczenia unormowane w przepisach ulokowanych poza częścią drugą kodeksu postępowania cywilnego	152
2.1. Nakaz zapłaty jako tytuł zabezpieczenia	152
2.2. Zabezpieczenie powództwa o ustalenie nieistnienia prawa umieszczonego w planie podziału sumy uzyskanej z egzekucji	154
2.3. Zawieszenie i wstrzymanie postępowania egzekucyjnego	155
2.4. Zabezpieczenie roszczeń dochodzonych przed sądem polubownym (arbitrażowym)	156

2.5. Orzekanie o sprawach rodziny w postępowaniu o rozwód, o separację i o unieważnienie małżeństwa	160
2.6. Zarządzenia sądu opiekuńczego wydawane w nagłych wypadkach	173
2.7. Zabezpieczenie spadku i zabezpieczenie przedmiotu zapisu windykacyjnego ...	179
3. Zabezpieczenia unormowane w przepisach pozakodeksowych	182
3.1. Wpis ostrzeżenia do księgi wieczystej	182
3.2. Zabezpieczenie w sprawach z zakresu prawa autorskiego i praw pokrewnych ...	183
3.3. Zabezpieczenie roszczeń w sprawach z zakresu prawa geologicznego i górnictwa	185
3.4. Zabezpieczenie powództwa o wyłączenie współnika	186
3.5. Zabezpieczenie powództwa o umorzenie egzekucji prowadzonej przez bankowy fundusz gwarancyjny	188
3.6. Wstrzymanie egzekucji prowadzonej w celu zaspokojenia roszczenia objętego funduszem ograniczenia odpowiedzialności za roszczenia morskie	188
3.7. „Zabezpieczenie roszczeń” na podstawie prawa własności przemysłowej	189
3.8. Zabezpieczenie na podstawie prawa upadłościowego oraz prawa restrukturyzacyjnego	193
3.9. Zabezpieczenie w postępowaniu opiekuńczo-wychowawczym	195
3.10. Orzeczenia wydawane na podstawie art. 120 ¹ k.r.o. w postępowaniu o przysposobienie	198
3.11. Zabezpieczenie w postępowaniu karnym i postępowaniu karnym skarbowym ...	200
ROZDZIAŁ 4. Przedmiot postępowania zabezpieczającego i przedmiot zabezpieczenia w postępowaniu zabezpieczającym	211
1. Przedmiot postępowania zabezpieczającego a przedmiot zabezpieczenia roszczeń ...	212
2. Przedmiot postępowania zabezpieczającego	214
3. Przedmiot zabezpieczenia w postępowaniu zabezpieczającym	225
ROZDZIAŁ 5. Podstawy i wyłączenia udzielenia zabezpieczenia	237
1. Uwagi wstępne	240
2. Wiarygodność roszczenia	247
3. Interes prawny	264
3.1. Pojęcie interesu prawnego	264
3.2. Interes prawny w uzyskaniu zabezpieczenia	268
3.3. Interes prawny w uzyskaniu zabezpieczenia w określony sposób	277
3.3.1. Uwagi wstępne	277
3.3.2. Nieefektywność albo bezprzedmiotowość sposobu zabezpieczenia ...	278
3.3.3. Zakaz stosowania sposobu zabezpieczenia ingerującego w prawa osób trzecich	280
3.3.4. Zasada minimalnej uciążliwości sposobu zabezpieczenia	283
3.3.5. Sposób zabezpieczenia zmierzający do zaspokojenia roszczenia	285
3.3.6. Skutki braku interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia w określony sposób	287
3.4. Inne przyczyny braku interesu prawnego	288
3.5. Modyfikacje w obrębie interesu prawnego jako podstawy zabezpieczenia ...	292
4. Okoliczności wyłączające zabezpieczenie	297

5. Uprawdopodobnienie faktów uzasadniających podstawy lub wyłączenia zabezpieczenia	306
6. Rozkład ciężaru „uprawdopodobnienia” faktów uzasadniających podstawy lub wyłączenia zabezpieczenia	319
7. Charakter norm prawnych określających podstawy i wyłączenia zabezpieczenia ...	323
ROZDZIAŁ 6. Sposoby zabezpieczenia roszczeń	329
1. Uwagi wstępne	332
2. Sposoby zabezpieczenia roszczeń pieniężnych	338
2.1. Uwagi wprowadzające	338
2.2. Zabezpieczenie przez zajęcie	345
2.2.1. Uwagi ogólne	345
2.2.2. Zajęcie ruchomości	356
2.2.3. Zajęcie wierzytelności i innych praw majątkowych	357
2.3. Ustanowienie hipoteki	362
2.4. Ustanowienie zakazu zbywania lub obciążania	372
2.5. Ustanowienie zarządu przymusowego	385
2.6. Zobowiązanie do zapłaty określonej sumy pieniężnej	390
3. Sposoby zabezpieczenia roszczeń niepieniężnych	399
3.1. Uwagi wprowadzające	399
3.2. Sposoby przewidziane dla zabezpieczenia roszczeń pieniężnych	403
3.3. Unormowanie praw i obowiązków stron lub uczestników na czas trwania postępowania (uregulowanie stosunków na czas trwania postępowania)	407
3.4. Zabezpieczenie w sprawach o ochronę dóbr osobistych jako szczególny przypadek unormowania praw i obowiązków stron na czas trwania postępowania	411
3.5. Zakaz zbywania przedmiotów oraz praw objętych postępowaniem	416
3.6. Zawieszenie postępowania egzekucyjnego lub innego postępowania zmierzającego do wykonania orzeczenia	420
3.7. Uregulowanie sposobu roztoczenia pieczy nad małoletnimi dziećmi i kontaktów z dzieckiem	423
3.8. Nakaz wpisania ostrzeżenia w księdze wieczystej lub we właściwym rejestrze ...	426
3.9. Wydanie małżonkowi opuszczającemu mieszkanie potrzebnych mu przedmiotów	430
ROZDZIAŁ 7. Podmioty postępowania zabezpieczającego	432
1. Organy postępowania zabezpieczającego	434
1.1. Uwagi wstępne	434
1.2. Sąd	434
1.2.1. Uwagi wstępne	434
1.2.2. Właściwość sądu	436
1.2.3. Skład sądu	456
1.3. Referendarz sądowy	463
1.4. Komornik sądowy	468
1.5. Kurator sądowy	470
1.6. Izby morskie	470
1.7. Wyłączenie piastuna organu	471

2. Uczestnicy postępowania zabezpieczającego	472
2.1. Uwagi wstępne	472
2.2. Uprawniony	477
2.3. Obowiązany	487
2.4. Inni uczestnicy	491
ROZDZIAŁ 8. Przebieg postępowania zabezpieczającego	494
1. Koincydencja postępowania zabezpieczającego z innym postępowaniem cywilnym ...	499
1.1. Uwagi wstępne	499
1.2. Koincydencja z sądowym postępowaniem rozpoznawczym	500
1.2.1. Uwagi ogólne	500
1.2.2. Zabezpieczenie przed wszczęciem sądowego postępowania rozpoznawczego	505
1.2.3. Zabezpieczenie w toku sądowego postępowania rozpoznawczego	516
1.3. Koincydencja z pozasądowym postępowaniem rozpoznawczym	522
1.3.1. Uwagi ogólne	522
1.3.2. Koincydencja z postępowaniem arbitrażowym	524
1.4. Potencjalna koincydencja z postępowaniem wykonawczym	529
1.4.1. Uwagi ogólne	529
1.4.2. Potencjalna koincydencja z sądowym postępowaniem egzekucyjnym ..	530
1.5. Koincydencja z pozostałymi postępowaniami cywilnymi	538
1.5.1. Zabezpieczenie w postępowaniu ze skargi kasacyjnej	538
1.5.2. Zabezpieczenie w postępowaniu ze skargi o wznowienie postępowania ...	541
1.5.3. Zabezpieczenie w postępowaniu ze skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego	545
1.5.4. Zabezpieczenie w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności	546
1.5.5. Zabezpieczenie w postępowaniu o ustalenie skutku uznania lub stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu państwa obcego	548
1.5.6. Zabezpieczenie w postępowaniu o uznanie lub stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego	549
1.5.7. Zabezpieczenie a inne postępowania	549
2. Struktura postępowania zabezpieczającego	551
3. Postępowanie rozpoznawcze	557
3.1. Wszczęcie postępowania	557
3.1.1. Wszczęcie postępowania na wniosek	557
3.1.2. Wszczęcie postępowania z urzędu	568
3.2. Kształt postępowania rozpoznawczego	570
3.2.1. Postępowanie bez udziału obowiązanego (<i>ex parte</i>)	570
3.2.2. Postępowanie z udziałem obowiązanego (<i>audi alteram partem</i>)	580
3.3. Gromadzenie materiału	582
3.4. Orzekanie w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia	586
3.4.1. Termin wydania postanowienia	586
3.4.2. Zakres związania wnioskiem	589
3.4.3. Orzeczenia (postanowienia)	594
3.4.3.1. Rodzaje postanowień	594
3.4.3.2. Postanowienia co do zabezpieczenia i ich treść	598
3.4.3.3. Zupełność rozstrzygnięcia	606

3.4.3.4. Uzasadnianie postanowień	608
3.5. Środki zaskarżenia (zażalenie)	609
3.6. Zawieszenie postępowania	622
4. Postępowanie wykonawcze	625
4.1. Uwagi wstępne	625
4.2. Wykonanie zabezpieczenia w drodze egzekucji sądowej	628
4.2.1. Reżim postępowania	628
4.2.2. Podstawa wykonania	629
4.2.3. Wszczęcie postępowania	635
4.2.4. Elementy przebiegu postępowania	639
4.2.4.1. Zagadnienia ogólne	639
4.2.4.2. Wybrane zagadnienia szczegółowe	642
4.2.5. Stosunek postępowania wykonawczego do innych postępowań	649
4.2.5.1. Uwagi wprowadzające	649
4.2.5.2. Zbieg zabezpieczeń sądowych	650
4.2.5.3. Zbieg zabezpieczenia sądowego i egzekucji sądowej	651
4.2.5.4. Zbieg zabezpieczenia sądowego i zabezpieczenia administracyjnego	652
4.2.5.5. Zbieg zabezpieczenia sądowego i egzekucji administracyjnej ...	653
4.2.5.6. Zbieg zabezpieczenia sądowego z postępowaniem upadłościowym	655
4.2.5.7. Zbieg zabezpieczenia sądowego z postępowaniami restrukturyzacyjnymi	656
4.3. Wykonanie zabezpieczenia w inny sposób	658
4.4. Wykonanie zabezpieczenia na mieniu należącym do majątku wspólnego małżonków	662
4.5. Zakończenie postępowania	673
5. Postępowanie postrozpoznawcze	679
5.1. Uwagi wstępne	679
5.2. Zmiana albo uchylenie zabezpieczenia	684
5.2.1. Uwagi wstępne	684
5.2.2. Zmiana albo uchylenie zabezpieczenia na wniosek uprawnionego ...	684
5.2.3. Zmiana albo uchylenie zabezpieczenia na wniosek obowiązanego ...	687
5.2.4. Zmiana albo uchylenie zabezpieczenia z urzędu	698
5.3. Ograniczenie zabezpieczenia	699
5.4. Przedłużanie okresu obowiązywania zabezpieczenia	702
5.5. Wydanie dalszego tytułu zabezpieczenia	706
5.6. Upadek zabezpieczenia	707
5.6.1. Pojęcie upadku zabezpieczenia	707
5.6.2. Przyczyny upadku zabezpieczenia	708
5.6.2.1. Uwagi wprowadzające	708
5.6.2.2. Brak wszczęcia w oznaczonym terminie postępowania w sprawie głównej	709
5.6.2.3. Złożenie przez obowiązanego sumy zabezpieczenia na rachunek depozytowy	710

5.6.2.4. Prawomocne zakończenie postępowania w sprawie głównej z wynikiem negatywnym dla uprawnionego albo upływ oznaczonego terminu od uprawomocnienia się orzeczenia uwzględniającego zabezpieczone roszczenie	713
5.6.2.5. Upływ okresu, na jaki ustanowiono albo przedłużono zabezpieczenie	715
5.6.2.6. Niewystąpienie przez uprawnionego z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi obowiązane go albo nieuwzględnienie takiego wniosku	716
5.6.3. Stwierdzanie upadku zabezpieczenia	717
5.7. Rozstrzyganie o kosztach postępowania zabezpieczającego	722
5.7.1. Czas orzekania o kosztach postępowania zabezpieczającego	722
5.7.2. Zasady ponoszenia kosztów postępowania zabezpieczającego	730
5.7.3. Elementy składowe kosztów postępowania zabezpieczającego	734
5.7.4. Orzekanie w przedmiocie kosztów postępowania zabezpieczającego ..	744
5.8. Orzekanie co do roszczenia restytucyjnego	748
5.9. Zwrot kaucji	749
ROZDZIAŁ 9. Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną wskutek ustanowienia lub wykonania zabezpieczenia	755
1. Podstawa i reżim odpowiedzialności	757
2. Funkcje odpowiedzialności	761
3. Zasada odpowiedzialności	763
4. Podmiot odpowiedzialny i poszkodowany	772
4.1. Podmiot odpowiedzialny	772
4.2. Poszkodowany	776
5. Przesłanki odpowiedzialności	776
5.1. Zdarzenie wyrządzające szkodę	776
5.1.1. Uwagi wstępne	776
5.1.2. Ustanowienie lub wykonanie zabezpieczenia	777
5.1.3. Brak wszczęcia albo negatywny wynik postępowania w sprawie głównej ..	783
5.2. Bezprawność zdarzenia	788
5.3. Szkada	792
5.4. Związek przyczynowy	798
6. Okoliczności wyłączające odpowiedzialność	798
7. Dochodzenie odszkodowania	802
7.1. Tryb dochodzenia odszkodowania	802
7.2. Termin dochodzenia odszkodowania	803
7.3. Ciężar dowodu	807
7.4. Kaucja	808
8. Stosunek do innych podstaw odpowiedzialności	813
8.1. Bezpodstawne wzbogacenie	813
8.2. Roszczenie regresowe z art. 140 k.r.o.	815
8.3. Roszczenie restytucyjne	817
8.4. Odpowiedzialność za działania organów postępowania	821
Skorowidz przedmiotowy	825

WYKAZ SKRÓTÓW

I. Akty prawne

- EO – austriacka ordynacja egzekucyjna – Exekutionsordnung
- k.c. – ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 380 ze zm.)
- k.h. – rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 27 czerwca 1934 r. – Kodeks Handlowy (Dz. U. Nr 57, poz. 502 ze zm.)
- k.k. – ustawa z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 1137 ze zm.)
- k.k.s. – ustawa z 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 186 ze zm.)
- k.k.w. – ustawa z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557 ze zm.)
- k.m. – ustawa z 18 września 2001 r. – Kodeks morski (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 66 ze zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
- konwencja brukselska – Konwencja z 27 września 1968 r. o jurysdykcji krajowej i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. Urz. WE L 299 z 31.12.1972, s. 32)
- konwencja z Lugano I – Konwencja o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, sporządzona w Lugano, 16 września 1988 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 10, poz. 132)
- konwencja z Lugano II – Konwencja z 30 października 2007 r. o jurysdykcji i uznawaniu oraz wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. Urz. UE L 147 z 10.6.2009, s. 5)
- k.p. – ustawa z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 1502 ze zm.)
- k.p.c. – ustawa z 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 101 ze zm.)

Wykaz skrótów

- k.p.c. z 1930 r. – rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 29 listopada 1930 r.
– Kodeks postępowania cywilnego (uwaga: przepisy przywoływane w brzmieniu tekstu jedn. Dz. U. z 1932 r. Nr 112, poz. 934 ze zm.; jeśli przywoływane przepisy są w brzmieniu tekstu jedn. Dz. U. z 1950 r. Nr 43, poz. 394 ze zm., jest to wyraźnie zaznaczone w tekście)
- k.p.k. – ustawa z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 ze zm.)
- k.p.n. – dekret z 18 lipca 1945 r. – Kodeks postępowania niespornego (Dz. U. Nr 27, poz. 169 ze zm.)
- k.r.o. – ustawa z 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 2082 ze zm.)
- k.s.h. – ustawa z 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 1578 ze zm.)
- p.g.g. – ustawa z 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 1131 ze zm.)
- p.u.s.p. – ustawa z 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 133 ze zm.)
- p.w.p. – ustawa z 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1410 ze zm.)
- pr. aut. – ustawa z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 666 ze zm.)
- pr. bank. – ustawa z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 128 ze zm.)
- pr. not. – ustawa z 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 164 ze zm.)
- pr. restr. – ustawa z 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. poz. 978 ze zm.)
- pr. up. – ustawa z 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 233 ze zm.)
- pr. wod. – ustawa z 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 469 ze zm.)
- r.c.k. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 9 marca 1968 r. w sprawie czynności komorników (Dz. U. Nr 10, poz. 52 ze zm.)
- r.o.c.a. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800)
- r.o.c.r. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. poz. 1804)
- reg. sąd. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 23 grudnia 2015 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. poz. 2316 ze zm.)

Wykaz skrótów

- rozporządzenie Bruksela I – rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001 z 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. Urz. WE L 12 z 16.1.2001, s. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 4, s. 42)
- rozporządzenie Bruksela I bis – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. Urz. UE L 351 z 20.12.2012, s. 1)
- rozporządzenie Bruksela II – rozporządzenie Rady (WE) nr 1347/2000 z 29 maja 2000 r. w sprawie jurysdykcji, uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich i w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej za dzieci obojga małżonków (Dz. Urz. WE L 160 z 30.6.2000, s. 19; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 1, s. 209)
- rozporządzenie nr 655/2014 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 655/2014 z 15 maja 2014 r. ustanawiające procedurę europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym w celu ułatwienia transgranicznego dochodzenia wierzytelności w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. Urz. UE L 189 z 27.6.2014, s. 59)
- szwajcarski ZPO – jednolity szwajcarski kodeks postępowania cywilnego – Schweizerische Zivilprozessordnung
- u.k.s.c. – ustawa z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 623)
- u.k.s.e. – ustawa z 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 790)
- u.k.w.h. – ustawa z 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 790 ze zm.)
- u.p.e.a. – ustawa z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 599 ze zm.)
- u.p.g. – ustawa z 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz. U. z 2010 r. Nr 7, poz. 44)
- u.p.p. – ustawa z 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 186 ze zm.)
- u.p.s.n. – ustawa z 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 382 ze zm.)
- u.s.m. – ustawa z 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1222 ze zm.)
- u.z.r.r.z. – ustawa z 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 297 ze zm.)
- ustawa o BFG – ustawa z 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 1866 ze zm.)

Wykaz skrótów

- ustawa o KRS – ustawa z 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 687 ze zm.)
- ustawa o TK – ustawa z 22 lipca 2016 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1157)
- ZPO – niemiecki kodeks postępowania cywilnego

II. Czasopisma i publikatory

- ADR – „ADR. Arbitraż i Mediacja”
- AUL – „Acta Universitatis Lodziensis”
- AUWr – „Acta Universitatis Wratislaviensis”
- BMS – „Biuletyn Ministerstwa Sprawiedliwości”
- DPP – „Demokratyczny Przegląd Prawniczy”
- ECR – European Court Reports
- EP – „Edukacja Prawnicza”
- Gł. Sąd. – „Głos Sądownictwa”
- GP – „Gazeta Prawna”
- GSP – „Gdańskie Studia Prawnicze”
- GSW – „Gazeta Sądowa Warszawska”
- KPP – „Kwartalnik Prawa Prywatnego”
- MoP – „Monitor Prawniczy”
- NP – „Nowe Prawo”
- OSN(C) – Orzecznictwo Sądu Najwyższego (Izba Cywilna)
- OSNCP – Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izby Cywilnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
- OSNP – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych (od 2003 r.)
- OSPİKA – Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych
- PiP – „Państwo i Prawo”
- PPC – „Polski Proces Cywilny”
- PPE – „Przegląd Prawa Egzekucyjnego”
- PPH – „Przegląd Prawa Handlowego”
- Pr. Spółek – „Prawo Spółek”
- Prob.Egz.S. – „Problemy Egzekucji Sądowej”
- Prob.Egz. – „Problemy Egzekucji”
- Prok. i Pr. – „Prokuratura i Prawo”

Wykaz skrótów

Prz. Handl.	– „Przegląd Handlowy”
Prz. Leg.	– „Przegląd Legislacyjny”
Prz. Sejm.	– „Przegląd Sejmowy”
PS	– „Przegląd Sądowy”
PwD	– „Prawo w Działaniu”
R.Pr.	– „Radca Prawny”
Riv.Dir.Proc.	– „Rivista di Diritto Processuale”
RPEiS	– „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny”
SC	– „Studia Cywilistyczne”
SI	– „Studia Iuridica”
St. Praw.	– „Studia Prawnicze”
TPP	– „Transformacje Prawa Prywatnego”
ZESP	– „Zagadnienia Egzekucji Sądowej w Polsce”
ZNIBPS	– „Zeszyty Naukowe Instytutu Badania Prawa Sądowego”
ZNUJ	– „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego”
ZNUJ PWiOWI	– „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Prace z Wynalazczości i Ochrony Własności Intelektualnej”
ZNUŁ	– „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego”

III. Inne

EWG	– Europejska Wspólnota Gospodarcza
NZ	– Narody Zjednoczone
SA	– Sąd Apelacyjny
SN	– Sąd Najwyższy
SO	– sąd okręgowy
SW	– sąd wojewódzki
TK	– Trybunał Konstytucyjny
WSA	– wojewódzki sąd administracyjny

WYKAZ PODSTAWOWEJ LITERATURY PODAWANEJ WYŁĄCZNIE W ZAPISIE SKRÓCONYM

SYSTEMY

System PH, t. 3,
red. E. Nowińska,
K. Szczepanowska-Kozłowska

J. Kępiński, A. Kisielewicz, M. Modrzejewska, A. Niewęglowski, E. Nowińska, J. Ożegalska-Trybalska, P. Podrecki, U. Promińska, J. Sieńczyło-Chłabicz, R. Sikorski, K. Szczepanowska-Kozłowska, A. Szewc, T. Targosz, A. Tischner, R. Tomczyk, E. Wojcieszko-Głuszko, *System Prawa Handlowego*, t. 3, *Prawo własności przemysłowej*, red. serii S. Włodyka, red. tomu E. Nowińska, K. Szczepanowska-Kozłowska Warszawa 2015

System PH, t. 6, red. A. Hrycaj,
A. Jakubecki, A. Witosz

R. Adamus, S. Cieślak, S. Cyfert, P. Feliga, P. Filipiak, M. Geromin, I. Gil, B. Groele, A. Hrycaj, A. Jakubecki, J. Kruczałak-Jankowska, Z. Miczek, A. Piasecki, E. Skibińska, A. Torbus, P.M. Wiórek, A. Witosz, A. Witosz, P. Zimmermann, *System Prawa Handlowego*, t. 6, *Prawo restrukturyzacyjne i upadłościowe*, red. serii S. Włodyka, red. tomu A. Hrycaj, A. Jakubecki, A. Witosz, Warszawa 2016

System PH, t. 7,
red. T. Wiśniewski

G. Bieniek, E. Marszałkowska-Krześ, P. Pogonowski, T. Wiśniewski, *System Prawa Handlowego*, t. 7, *Postępowanie sądowe w sprawach gospodarczych*, red. serii S. Włodyka, red. tomu T. Wiśniewski, Warszawa 2007

System PP, t. 6,
red. A. Olejniczak

Z. Banaszczyk, A. Brzozowski, M. Jagielska, M. Kaliński, P. Machnikowski, P. Mostowik, M. Pyziak-Szafnicka, A. Śmieja, K. Zawada, F. Zoll, *System Prawa Prywatnego*, t. 6, *Prawo zobowiązań – część ogólna*, red. nacz. Z. Radwański, red. tomu A. Olejniczak, Warszawa 2014

System PP, t. 11,
red. T. Smyczyński

J. Gajda, M. Nazar, J. Panowicz-Lipska, T. Smyczyński, T. Sokołowski, W. Stojanowska, *System Prawa Prywatnego*, t. 11, *Prawo rodzinne i opiekuńcze*, red. T. Smyczyński, Warszawa 2009

Wykaz podstawowej literatury podawanej wyłącznie w zapisie skróconym

- System PP*, t. 12,
red. T. Smoczyński M. Andrzejewski, E. Holewińska-Łapińska, T. Smoczyński, W. Stojanowska, J. Strzebinczyk, *System Prawa Prywatnego*, t. 12, *Prawo rodzinne i opiekuńcze*, red. T. Smoczyński, Warszawa 2003
- System PP*, t. 13, red. J. Barta J. Barta, J. Błęszyński, M. Czajkowska-Dąbrowska, B. Giesen, T. Grzeszak, S. Grzybowski, M. Kępiński, B. Kleban, J. Maricnkowska, R. Markiewicz, A. Matlak, A. Niewęglowski, A. Nowicka, M. Poźniak-Niedzielska, J. Preussner-Zamorska, E. Traple, A. Wojciechowska, E. Wojnicka, *System Prawa Prywatnego*, t. 13, *Prawo autorskie*, red. J. Barta, Warszawa 2003; Warszawa 2013
- System PP*, t. 14B, red. R. Skubisz E. Całka, A. Jakubecki, M. Kępiński, M. Mazurek, A. Nowicka, E. Nowińska, P. Podrecki, M. Późniak-Niedzielska, J. Sienczyło-Chlabicz, E. Skrzydło-Tefelska, R. Skubisz, K. Szczepanowska-Kozłowska, A. Szewc, A. Tischner, E. Traple, M. Trzebiatowski, U. Promińska, A. Wojciechowska, E. Wojcieszko-Głuszko, *System Prawa Prywatnego*, t. 14B, *Prawo własności przemysłowej*, red. R. Skubisz, Warszawa 2012
- System PP*, t. 17A,
red. S. Sołtysiński A. Herbet, M. Michalski, P. Moskwa, J. Napierała, G. Nita-Jagielski, T. Siemiątkowski, S. Sołtysiński, A. Szajkowski, T. Szczurowski, A. Szumański, M. Tarska, *System Prawa Prywatnego*, t. 17A, *Prawo spółek handlowych*, Warszawa 2015
- System prawa cywilnego*, t. I,
red. S. Grzybowski B. Gawlik, S. Grzybowski, J. Ignatowicz, B. Lewaszkiwicz-Petrykowska, Z. Radwański, *System prawa cywilnego*, t. I, *Część ogólna*, red. nac. W. Czachórski, red. tomu S. Grzybowski, Ossolineum 1974
- System*, t. II, red. Z. Resich S. Dalka, T. Ereciński, M. Jędrzejewska, K. Korzan, T. Miśsiuk, K. Piasecki, Z. Resich, W. Siedlecki, A. Zieliński, *System prawa procesowego cywilnego*, t. II, *Postępowanie rozpoznawcze przed sądami pierwszej instancji*, red. naczelny W. Berutowicz, red. tomu Z. Resich, Ossolineum 1987
- System*, t. III, cz. I/II,
red. J. Gudowski T. Ereciński, P. Grzegorzczak, J. Gudowski, K. Markiewicz, H. Pietrzowski, M. Romańska, K. Weitz, T. Wiśniewski, T. Zembrzusi, *System Prawa Procesowego Cywilnego*, t. III, *Środki zaskarżenia*, cz. I, cz. II, red. nac. T. Ereciński, red. tomu J. Gudowski, Warszawa 2013

KOMENTARZE DO KODEKSÓW POSTĘPOWANIA CYWILNEGO

- M. Allerhand, *Kodeks* M. Allerhand, *Kodeks postępowania cywilnego*, Lwów 1932
- M. Allerhand, *Kodeks. Część druga* M. Allerhand, *Kodeks postępowania cywilnego. Część druga. Postępowanie egzekucyjne i zabezpieczające*, Lwów 1933

Wykaz podstawowej literatury podawanej wyłącznie w zapisie skróconym

- S. Dalka, J. Rodziewicz, *Komentarz* S. Dalka, J. Rodziewicz, *Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz*, Gdańsk 1994
- H. Dolecki, T. Wiśniewski (red.), *Kodeks*, t. II H. Dolecki, J. Iwułski, I. Koper, G. Misiurek, P. Pogonowski, T. Wiśniewski, D. Zawistowski, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. II, *Artykuły 367–505*³⁷, red. H. Dolecki, T. Wiśniewski, Warszawa 2013
- H. Dolecki, T. Wiśniewski (red.), *Kodeks*, t. III H. Ciepla, H. Dolecki, T. Domińczyk, A. Góra-Błaszczkowska, A. Górski, A. Jakubecki, I. Koper, G. Misiurek, Z. Strus, T. Żyznowski, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. III, *Artykuły 506–729*, red. H. Dolecki, T. Wiśniewski, Warszawa 2011; Warszawa 2013
- H. Dolecki, T. Wiśniewski (red.), *Kodeks*, t. IV H. Ciepla, D. Zawistowski, T. Żyznowski, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. IV, *Artykuły 730–1088*, red. H. Dolecki, T. Wiśniewski, Warszawa 2011; Warszawa 2014
- H. Dolecki, T. Wiśniewski (red.), *Kodeks*, t. V A. Hrycaj, A. Jakubecki, P. Rylski P., *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. V, *Artykuły 1096–1217*, red. H. Dolecki, T. Wiśniewski, Warszawa 2011; Warszawa 2013
- T. Ereciński (red.), *Kodeks*, t. I T. Ereciński, J. Gudowski, M. Jędrzejewska, K. Weitz, P. Grzegorzczak, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Postępowanie rozpoznawcze*, t. I, red. T. Ereciński, Warszawa 2012
- T. Ereciński (red.), *Kodeks*, t. II T. Ereciński, J. Gudowski, M. Jędrzejewska, K. Weitz, P. Grzegorzczak, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Postępowanie rozpoznawcze*, t. II, red. T. Ereciński, Warszawa 2012
- T. Ereciński (red.), *Kodeks*, t. III T. Ereciński, J. Gudowski, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Postępowanie rozpoznawcze. Postępowanie zabezpieczające*, t. III, red. T. Ereciński, Warszawa 2009; Warszawa 2012
- T. Ereciński (red.), *Kodeks*, t. IV H. Pietrzkowski, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Postępowanie egzekucyjne*, t. IV, red. T. Ereciński, Warszawa 2012; Warszawa 2016
- T. Ereciński (red.), *Kodeks*, t. V T. Ereciński, J. Ciszewski, K. Weitz, P. Grzegorzczak, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Międzynarodowe postępowanie cywilne. Sąd polubowny (arbitrażowy)*, t. V, red. T. Ereciński, Warszawa 2009; Warszawa 2012
- J. Gołaczyński (red.), *Kodeks* M. Brulińska, I. Gil, J. Gołaczyński, B. Pękalski, A. Stangret-Smoczyńska, M. Uliasz, Z. Woźniak, D. Zawistowski, *Kodeks postępowania cywilnego. Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz*, red. J. Gołaczyński, Warszawa 2012

Wykaz podstawowej literatury podawanej wyłącznie w zapisie skróconym

- S. Gołąb, Z. Wusatowski, *Kodeks*, cz. 2 S. Gołąb, Z. Wusatowski, *Kodeks postępowania cywilnego. Część druga. Postępowanie egzekucyjne i zabezpieczające*, Kraków 1933
- A. Góra-Błaszczkowska (red.), *Kodeks*, t. I S. Cieślak, P. Cioch, R. Flejszar, K. Gajda-Roszczyńska, A. Góra-Błaszczkowska, J. Jankowski, M.J. Kaczyński, I. Kunicki, M. Malczyk, M. Muliński, M. Sorysz, A. Harast-Sidowska, *Kodeks postępowania cywilnego*, t. 1, *Komentarz. Art. 1–729*, red. A. Góra-Błaszczkowska, Warszawa 2013
- A. Jakubecki (red.), *Kodeks* J. Bodio, T. Demendecki, A. Jakubecki, O. Marcewicz, P. Telenga, M.P. Wójcik, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, red. A. Jakubecki, Warszawa 2010; Warszawa 2012; Warszawa 2014; Warszawa 2015
- J. Jodłowski, K. Piasecki (red.), *Kodeks*, t. 3 T. Ereciński, M. Jędrzejewska, J. Jodłowski, J. Krajewski, Z. Krzemiński, K. Piasecki, J. Pietrzykowski, E. Wengerek, A. Zieliński, *Kodeks postępowania cywilnego z komentarzem*, red. J. Jodłowski, K. Piasecki, t. 3, Warszawa 1989
- J. Korzonek, *Postępowanie. Część druga*, t. I/II J. Korzonek, *Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Część druga kodeksu postępowania cywilnego*, t. I, t. II, Kraków 1934
- J.J. Litauer, *Komentarz* J.J. Litauer, *Komentarz do procedury cywilnej*, Warszawa 1933
- M. Manowska (red.), *Kodeks*, t. 1 A. Adamczuk, M. Manowska, P. Pruś, M. Radwan, M. Sieńko, E. Stefańska, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. 1, *Art. 1–505³⁷*, red. M. Manowska, Warszawa 2011, Warszawa 2015
- M. Manowska (red.), *Kodeks*, t. 2 A. Adamczuk, M. Manowska, P. Pruś, M. Radwan, M. Sieńko, E. Stefańska, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. 2, *Art. 506–1217*, red. M. Manowska, Warszawa 2011; Warszawa 2015
- A. Marciniak, K. Piasecki (red.), *Kodeks*, t. I H. Ciepła, B. Czech, K. Gonera, J. Górowski, J. Jagieła, R. Kulski, I. Kunicki, A. Laskowska-Hulisz, A. Marciniak, M. Michalska-Marciniak, K. Piasecki, J. Rodziewicz, A. Stempniak, M. Sychowicz, A. Torbus, *Kodeks postępowania cywilnego*, t. I, *Komentarz. Art. 1–366*, Warszawa 2014
- K. Piasecki (red.), *Kodeks*, t. II K. Piasecki (red.), *Kodeks postępowania cywilnego*, t. II, *Komentarz do artykułów 506–1088*, Warszawa 2006
- K. Piasecki (red.), *Kodeks*, t. II K. Piasecki (red.), *Kodeks postępowania cywilnego*, t. II, *Komentarz do artykułów 425–843*, Warszawa 2002
- K. Piasecki (red.), *Kodeks*, t. II K. Piasecki (red.), *Kodeks postępowania cywilnego*, t. II, *Komentarz do artykułów 425–1153*, Warszawa 2000

Wykaz podstawowej literatury podawanej wyłącznie w zapisie skróconym

- K. Piasecki, A. Marciniak (red.), *Kodeks*, t. III
- Z. Resich, W. Siedlecki (red.), *Kodeks*, t. I
- Z. Resich, W. Siedlecki (red.), *Kodeks*, t. I/II
- Z. Resich, W. Siedlecki (red.), *Kodeks*, t. II
- M. Romańska, O. Leśniak, *Postępowanie*
- Z. Świeboda, *Komentarz*
- M. Uliasz, *Kodeks*
- E. Wengerek, *Komentarz*, 1972
- E. Wengerek, *Komentarz*, 2009
- F. Zedler, *Komentarz*, t. I, 1994
- F. Zedler, *Komentarz*, t. I–IV, 1995
- A. Zieliński (red.), *Kodeks*
- B. Czech, J. Jagieła, R. Kulski, I. Kunicki, A. Marciniak, K. Markiewicz, M. Michalska-Marciniak, K. Piasecki, J. Pietrzykowski, K. Pietrzykowski, M. Sychowicz, T. Żyznowski, *Kodeks postępowania cywilnego*, t. III, *Postępowanie nieprocesowe, w razie zaginięcia lub zniszczenia akt, zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz do artykułów 506–1088*, red. K. Piasecki, A. Marciniak, Warszawa 2012; Warszawa 2015
- B. Dobrzański, M. Lisiewski, Z. Resich, W. Siedlecki, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. I, red. Z. Resich, W. Siedlecki, Warszawa 1975
- B. Dobrzański, M. Lisiewski, Z. Resich, W. Siedlecki, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. I, t. II, red. Z. Resich, W. Siedlecki, Warszawa 1969
- B. Dobrzański, M. Lisiewski, Z. Resich, W. Siedlecki, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. II, red. Z. Resich, W. Siedlecki, Warszawa 1976
- M. Romańska, O. Leśniak, *Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne*, red. serii J. Ignaczewski, Warszawa 2013
- Z. Świeboda, *Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego. Część druga. Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne*, Warszawa 2004
- M. Uliasz, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, Warszawa 2008
- E. Wengerek, *Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz*, Warszawa 1972
- E. Wengerek, *Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz*, red. M. Romańska, Warszawa 2009
- F. Zedler, *Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz*, t. I, Toruń 1994
- F. Zedler, *Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz*, t. I–IV, Toruń 1995
- A. Zieliński, K. Flaga-Gieruszyńska, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, red. A. Zieliński, Warszawa 2005; Warszawa 2008; Warszawa 2010; Warszawa 2011; Warszawa 2012; Warszawa 2014; Warszawa 2016

PODRĘCZNIKI, MONOGRAFIE, INNE KOMENTARZE

- W. Broniewicz, *Postępowanie*
- W. Broniewicz, *Postępowanie cywilne w zarysie*, Warszawa 1973; Warszawa 1998; Warszawa 1999; Warszawa 2005; Warszawa 2006; Warszawa 2008

Wykaz podstawowej literatury podawanej wyłącznie w zapisie skróconym

- H. Dolecki, *Postępowanie. Zarys wykładu*
- P. Grzegorzczak, K. Weitz (red.), *Europejskie prawo*
- A. Hrycaj, *Egzekucja*
- A. Jakubecki, F. Zedler, *Prawo upadłościowe*
- J. Jodłowski (red.), *Wstęp*
- J. Jodłowski i in., *Postępowanie cywilne*
- J. Jodłowski, W. Siedlecki, *Postępowanie. Część ogólna*
- K. Korzan, *Postępowanie nieprocesowe*
- K. Korzan, *Sądowe postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne*
- E. Marszałkowska-Krześ (red.), *Postępowanie cywilne*
- H. Mądrzak, E. Marszałkowska-Krześ, *Postępowanie cywilne*
- W. Miszewski, *Proces. Część pierwsza*
- H. Pietrzkowski, *Metodyka*
- P. Pogonowski, *Postępowanie*
- Polska procedura*, t. I
- Z. Radwański, A. Olejniczak, *Prawo cywilne*
- W. Siedlecki, *Postępowanie. Część szczegółowa*
- H. Dolecki, *Postępowanie cywilne. Zarys wykładu*, Warszawa 2005; Warszawa 2006; Warszawa 2007; Warszawa 2011; Warszawa 2013
- P. Grzegorzczak, R. Morek, M. Pilich, P. Rylski, R. Sikorski, K. Weitz, M. Wojewoda, *Europejskie prawo procesowe cywilne i kolizyjne*, red. P. Grzegorzczak, K. Weitz, Warszawa 2012
- A. Hrycaj, *Egzekucja praktyczna*, Poznań 2007
- A. Jakubecki, F. Zedler, *Prawo upadłościowe i naprawcze. Komentarz*, Warszawa 2010
- W. Berutowicz, J. Jodłowski, W. Siedlecki, S. Włodyka, E. Wengerek, *Wstęp do systemu prawa procesowego cywilnego. Zbiór studiów*, red. J. Jodłowski, Ossolineum 1974
- J. Jodłowski, Z. Resich, J. Lapiere, T. Misiuk-Jodłowska, K. Weitz, *Postępowanie cywilne*, Warszawa 1996; Warszawa 2009; Warszawa 2014
- J. Jodłowski, W. Siedlecki, *Postępowanie cywilne. Część ogólna*, Warszawa 1958
- K. Korzan, *Postępowanie nieprocesowe*, Warszawa 2004
- K. Korzan, *Sądowe postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne w sprawach cywilnych*, Warszawa 1986
- Postępowanie cywilne*, red. E. Marszałkowska-Krześ, Warszawa 2008; Warszawa 2011; Warszawa, 2013
- H. Mądrzak, E. Marszałkowska-Krześ, *Postępowanie cywilne*, Warszawa 1999, Warszawa 2003
- W. Miszewski, *Proces cywilny w zarysie. Część pierwsza*, Warszawa–Łódź 1946
- H. Pietrzkowski, *Metodyka pracy sędziego w sprawach cywilnych*, Warszawa 2014
- P. Pogonowski, *Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne*, Warszawa 2007
- Polska procedura cywilna. Projekty referentów z uzasadnieniem, przedruk wyczerpanych druków z r. 1921 i 1923*, t. I, Warszawa 1928
- Z. Radwański, A. Olejniczak, *Prawo cywilne – część ogólna*, Warszawa 2013, Warszawa 2015
- W. Siedlecki, *Postępowanie cywilne. Część szczegółowa*, Warszawa 1959

Wykaz podstawowej literatury podawanej wyłącznie w zapisie skróconym

- W. Siedlecki, Z. Świeboda, *Postępowanie nieprocesowe*
W. Siedlecki, Z. Świeboda, *Postępowanie. Zarys*
M. Waligórski, *Funkcja*
E. Waśkowski, *Podręcznik*
E. Wengerek, *Sądowe postępowanie egzekucyjne*
T. Wiśniewski, *Przebieg procesu*
A. Wolter, J. Ignatowicz, K. Stefaniuk, *Prawo cywilne*
- W. Siedlecki, Z. Świeboda, *Postępowanie nieprocesowe*, Warszawa 2001
W. Siedlecki, Z. Świeboda, *Postępowanie cywilne. Zarys wykładu*, Warszawa 1998, Warszawa 2000; Warszawa 2003; Warszawa 2004
M. Waligórski, *Polskie prawo procesowe cywilne. Funkcja i struktura procesu*, Warszawa 1947
E. Waśkowski, *Podręcznik procesu cywilnego*, Wilno 1932
E. Wengerek, *Sądowe postępowanie egzekucyjne w sprawach cywilnych*, Warszawa 1978
T. Wiśniewski, *Przebieg procesu cywilnego*, Warszawa 2013
A. Wolter, J. Ignatowicz, K. Stefaniuk, *Prawo cywilne. Zarys wykładu*, Warszawa 2001

KSIEGI

- Księga dedykowana Profesorowi A. Stelmachowskiemu*
Księga dedykowana Profesorowi F. Zedlerowi
Księga dedykowana Profesorowi S. Soltysieńskiemu
Księga ku czci J. Tredera
Księga ku czci Profesora J. Szwaji
Księga ku czci Profesora L. Steckiego
Księga ku czci Z. Resicha
Księga Profesora K. Korzana
Księga z okazji 75. urodzin Profesora A. Zielińskiego
- Z zagadnień prawa cywilnego. Księga dedykowana Profesorowi Andrzejowi Stelmachowskiemu*, Białystok 1991
Proces cywilny. Nauka – kodyfikacja – praktyka. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Feliksowi Zedlerowi, red. P. Grzegorzczak, K. Knoppek, M. Walasik, Warszawa 2012
Prawo prywatne czasu przemian. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Stanisławowi Soltysieńskiemu, red. A. Nowicka, Poznań 2005
W poszukiwaniu prawa dobrego i sprawiedliwego. Księga pamiątkowa ku czci Jana Tredera, red. K. Lubiński, Warszawa 2013
Księga pamiątkowa ku czci Profesora Janusza Szwaji, red. E. Nowińska, M. du Vall, Kraków 2004
Księga pamiątkowa ku czci Profesora Leopolda Steckiego, red. M. Bączek, Toruń 1997
Studia z prawa postępowania cywilnego. Księga pamiątkowa ku czci Zbigniewa Resicha, red. M. Jędrzejewska, T. Erciński, Warszawa 1985
Wokół problematyki cywilnoprosesowej. Studium teoretyczno-prawne: księga pamiątkowa dla uczczenia pracy naukowej profesora Kazimierza Korzana, red. A. Nowak, Katowice 2001
Aequitas sequitur legem. Księga jubileuszowa z okazji 75. urodzin profesora Andrzeja Zielińskiego, red. K. Flaga-Gieruszyńska, G. Jędrejek, Warszawa 2014

ROZDZIAŁ 1

POJĘCIE, CELE I FUNKCJA POSTĘPOWANIA ZABEZPIEZAJĄCEGO

1. Uwagi wstępne	27
2. Tymczasowa ochrona prawna	29
3. Postępowanie zabezpieczające jako przejaw tymczasowej ochrony prawnej (cele postępowania zabezpieczającego)	35
4. Funkcja postępowania zabezpieczającego	71

Literatura: **Allerhand M.**, *Odpowiedź na pytanie prawne*, PPC 1930, nr 18; **Andreoni M.M.**, *La tutela cautelare anticipatoria. Premesse per uno studio dei provvedimenti cautelari nel diritto della proprietà intellettuale*, Università degli Studi di Milano – Bicocca 2008/2009, http://boa.unimib.it/bitstream/10281/7773/1/phd_unimib_700112.pdf; **Angst P.**, Jakusch W., Pimmer H., *Exekutionsordnung*, Wien 2009; **Baumbach A.**, **Lauter W.**, **Albers J.**, **Hartmann P.**, *Zivilprozessordnung*, München 1989, 2004; **Baur F.**, *Studien zum einseitigen Rechtsschutz*, Tübingen 1967; **Berutowicz W.**, *Funkcja postępowania cywilnego w Polsce Ludowej* (w:) J. Jodłowski (red.), *Wstęp*; **Bładowski B.**, *Glosa do postanowienia SN z 19 października 1983 r.*, I CZ 155/83, NP 1985, nr 7–8; **Bogucka I.**, *Funkcje prawa, analiza pojęcia*, Kraków 2000; **Broniewicz W.**, **Marciniak A.**, **Kunicki I.**, *Postępowanie cywilne w zarysie*, Warszawa 2014; **Carpi F.**, **Colesanti V.**, **Taruffo M.**, *Commentario breve al codice di procedura civile*, Padova 1984; **Chorus J.**, **Gerver P.**, **Hondius E.**, *Introduction to Dutch Law*, Denver 2006; **Cieślak S.**, *Formalizm postępowania cywilnego*, Warszawa 2008; **Cieślik M.**, *Sprawy gruntowe*, BMS 1959, nr 10; **Cieśliński M.M.**, *Charakter prawny postanowienia zabezpieczającego antycypacyjnego*, PS 2009, nr 9; **Cieśliński M.M.**, *Postępowanie zabezpieczające w sprawach o rozwód*, Warszawa 2014; **Comoglio L.P.**, **Ferri C.**, *La tutela cautelare in Italia: profili sistematici e riscontri comparativi*, Riv.Dir.Proc. 1990, nr 4; **Crawford J.**, **Williams M.**, *The International Law Association. Report of the sixty-seventh Conference held at Helsinki, Finland 12 to 17 August 1996*, London 1996; *Dispute Resolution around the World. Switzerland*, <http://www.bakermckenzie.com/files/Uplo>

ads/Documents/Global%20Dispute%20Resolution/Dispute%20Resolution%20Around%20the%20World/dratw_switzerland.pdf; **Droit et pratique de la procédure civile**, red. S. Guinchard, Paris 1998; **Ereciński T.**, *O zabezpieczeniu nowacyjnym*, PS 1992, nr 3; Ereciński T., *Sprawozdanie z VIII Światowego Kongresu Prawa Procesowego (Utrecht 24–28 VIII 1987)*, PiP 1988, z. 1; **Flejszar R.**, *Podstawy zabezpieczenia roszczeń w postępowaniu zabezpieczającym – wybrane zagadnienia (art. 730¹, 753 i 753¹ KPC)* (w:) *Ewolucja polskiego postępowania cywilnego wobec przemian politycznych, społecznych i gospodarczych. Materiały konferencyjne Ogólnopolskiego Zjazdu Katedr Postępowania Cywilnego. Szczecin–Niechorze 28–30.9.2007*, red. H. Dolecki, K. Flaga-Gieruszyńska, Warszawa 2009; **Frackowiak J.**, *Glosa do uchwały SN z 9 października 1991 r. III CZP 93/91*, OSP 1992, z. 10, poz. 213; **Garlicki S.**, *Pytania i odpowiedzi prawne*, Palestra 1961, nr 12; Garlicki S., *Zabezpieczenie wniosku o ustanowienie służebności drogi koniecznej. Polemika II*, Palestra 1962, nr 3–4; **Gil I.**, *Postępowanie zabezpieczające na etapie poprzedzającym ogłoszenie upadłości*, Warszawa 2012; **Grzegorzczak P.**, *Jurysdykcja krajowa w sprawach z zakresu prawa własności przemysłowej*, Warszawa 2007; Grzegorzczak P., *Zabezpieczenie roszczeń w europejskim prawie procesowym cywilnym według rozporządzenia Rady i Parlamentu Europejskiego Nr 1215/2012 (Bruksela Ia)* (w:) *Księga z okazji 75. urodzin Profesora A. Zielińskiego*; **Hahn Z.**, *Zarządzenia tymczasowe (postępowanie zabezpieczające)*, cz. 1 i 2, PPC 1937, nr 3–4 oraz nr 5–6; **Hattori T., Henderson D.F.**, *Civil Procedure in Japan*, New York 1985; **I procedimenti cautelari**, red. G. Tarzia, Padova 1990; **Ignatowicz J.**, *Ochrona posiadania*, Warszawa 1957; **Ingman T.**, *The English Legal Process*, New York 2006; **Iżykowski M.**, *Definitywny charakter postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia w sprawie szeroko rozumianego obowiązku alimentacyjnego na czas trwania procesu o rozwód lub separację. Glosa do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2010 r. (III CZP 50/10)*, PPC 2012, nr 2; Iżykowski M., *Glosa do postanowienia SN z 19 października 1983 r., I CZ 155/83*, OSPiKA 1985, z. 3, poz. 56; Iżykowski M., *Prześlanki zabezpieczenia powództwa*, Palestra 1985, nr 11; Iżykowski M., *Zabezpieczenie roszczeń alimentacyjnych*, NP 1982, nr 1–2; Iżykowski M., *Zabezpieczenie roszczeń jako forma tymczasowej ochrony prawnej w postępowaniu cywilnym*, Palestra 1988, nr 8–9; Iżykowski M., *Zarządzenia tymczasowe a postanowienia z art. 443 k.p.c. wydawane w toku procesu o rozwód*, RPEiS 1982, z. 1; **Jacob J.I.H.**, *The Fabric of English Justice*, London 1987; Jacob J.I.H., *The Reform of Civil Procedural Law and Other Essays in Civil Procedure*, London 1982; **Jagięła J.**, *Tymczasowa ochrona prawna w postępowaniu cywilnym*, Warszawa 2007; Jagięła J., *Zabezpieczenie roszczeń alimentacyjnych*, NP 1991, nr 1–3; **Jakubecki A.**, *Charakter prawny postanowień w sprawach rodziny wydawanych w toku procesu o rozwód, o separację i o unieważnienie małżeństwa* (w:) *Księga dedykowana Profesorowi M. Pazdanowi*; Jakubecki A., *Postępowanie zabezpieczające w sprawach z zakresu prawa własności intelektualnej*, Kraków 2002; Jakubecki A., *Zabezpieczenie roszczeń w sprawach z zakresu ochrony własności intelektualnej (zagadnienia wybrane)* (w:) *Zbiór referatów z seminarium*

rzeczników patentowych szkół wyższych, Cedzyna 19–23 września 1995 r., red. A. Adamczyk, Kielce 1995; **Jakubecki A., Skubisz R.**, Zabezpieczenie roszczeń wynikających z naruszenia prawa z rejestracji znaku towarowego, ZNUJ 1989, nr 50; **Karnicka-Kawczyńska A., Kawczyński J.**, Postępowanie zabezpieczające w praktyce sądowej, MoP 1999, nr 4; **Knypl Z.**, Postępowanie zabezpieczające, Sopot 2011; **Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz**, red. M. Manowska, Warszawa 2013; *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. II, red. J. Jankowski, Warszawa 2013; *Kodeks postępowania cywilnego. Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz*, red. Z. Szczurek, Sopot 2005, 2013; **Koper I.**, Zabezpieczenie kosztów utrzymania rodziny i alimentów pomiędzy małżonkami w sprawach o rozwód (w:) *Księga ku czci Profesora T. Erecińskiego*, t. I; **Korzan K.**, Zabezpieczenie roszczeń i praw w postępowaniu cywilnym (studium teoretyczno-procesowe), PPH 1992, nr 3; **Korzonek J.**, Zabezpieczenie roszczeń cywilnych według kodeksu postępowania cywilnego, PS 1939, nr 1; **Kramer X.E.**, *Harminization of Provisional and Protective Measures in Europe* (w:) *Procedural Laws in Europe: Toward Harminization*, red. M. Storme, Antwerpen–Apeldoorn 2003; **Kruszelnicki F.**, *Zarys systemu polskiego prawa egzekucyjnego i zabezpieczającego*, Warszawa 1934; **Kulski R.**, *Cel i funkcje postępowania cywilnego* (w:) *Postępowanie rozpoznawcze w przyszłym kodeksie postępowania cywilnego. Materiały Ogólnopolskiego Zjazdu Katedr Postępowania Cywilnego w Katowicach-Kocierz* (26–29 września 2013 r.), red. K. Markiewicz, A. Torbus, Warszawa 2014; **Liebman E.**, *Unità del procedimento cautelare*, Riv.Dir. Proc. 1954, nr 1; **Lisiewski M.**, *Nowy kodeks postępowania cywilnego*, Palestra 1965, nr 7–8 (wkładka); **Mądrzak H.**, *Charakter i zakres ochrony prawnej realizowanej w trybie postępowania zabezpieczającego* (w:) *Jednolitość prawa sądowego cywilnego a jego odrębności krajowe*, red. M. Sawczuk, Lublin 1997; **Mądrzak H.**, *Natychniastowa wykonalność wyroków w procesie cywilnym PRL*, AUWr 1965, nr 35; **Meijknecht P., Verschuur R.Ch.**, *Usage et abus des procédures sommaires* (w:) *The Eighth World Conference on Procedural Law, Justice and Efficiency – Utrecht, August 24–28, 1987*, red. W. Wedekind, Deventer–Antwerp–Boston 1989; **Merino-Blanco E.**, *Spanish Law and Legal System*, London 2006; **Miączyński A.**, Skuteczność orzeczeń w postępowaniu cywilnym, ZNUJ 1974, nr 67; **van Mierlo A.I.M., Hoebeke B.R.D.**, *The Netherlands. Attachment of Assets* (w:) *Enforcement of Money Judgments*, red. L.W. Newman, LLC 2011, www.jurispub.com; **Misiuk T.**, *Komentarz do postanowienia SN z dnia 19 X 1983 r., I CZ 155/83* (w:) *Przegląd orzecznictwa i piśmiennictwa z zakresu prawa spółdzielczego za rok 1984*, red. K. Pietrzykowski, Warszawa 1987, poz. 43; **Misiuk-Jodłowska T.**, Zabezpieczenie powództwa zawierającego żądanie uchylecia uchwały walnego zgromadzenia spółdzielni, PS 1993, nr 7–8; **Murray P.R., Stürner R.**, *German Civil Justice*, Durham, North Carolina 2004; **Myczkowski L.**, *Glosa do postanowienia SN z 19 października 1983 r., I CZ 155/83*, NP 1985, nr 7–8; **Osuchowski W.**, *Zarys rzymskiego prawa prywatnego*, Warszawa 1971; **Perrot R.**, *Les mesures provisoires en droit français* (w:) *Les mesures provisoires en procédure civile, Atti del Colloquio internazio-*

Wydawca: *Klaudia Szawłowska-Milczarek*

Redaktor prowadzący: *Joanna Tchorek*

Opracowanie redakcyjne: *JustLuk*

Projekt okładki i stron tytułowych: *Agnieszka Tchórznicka*

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer SA, 2016

ISBN 978-83-8092-384-3 (tom V)
ISBN 978-83-8092-643-1 (KOMPLET SYSTEMU)

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

9788380923843 W01P01

Tom V

ISBN 978-83-8092-384-3

9 788380 923843

Cena 329 zł (w tym 5% VAT)